

בשביילי דא

לחורה וחסידות

• יור"ע תורת חסידות חסידות מודרנית ב"ה מרן אדמו"ר שליט"א •

תמוז תשפ"ה

פרשת בלק

גליון רנ"ג שנה ה'

בשביילי המערכת

רכוש כמעט נוב

שעת לפנות בוקר שקטה בבגדד.

אבל רגע: הרחובות ריקים, כל יושבי הבתים נמים את שנתם, ומלבד אי אלו בחורים החומקים בלאט לעבר היכל הישיבה, בית מדרשו של הגאון בעל ה'בן איש חי' - אין איש ברחוב.

גם יקותיאל בין המקיצים. בכל יום, בשעת לפנות בוקר קריירה, הוא מזנק מן המיטה, נוטל את ידיו וממהר להיכל הישיבה ליום שכולו תורה ועבודה.

האוויר הקר הכה בפניו כשיצא את מפתן הבית, מנשק את המזוזה בחום ומבקש רחמים ממנו שהחכמה שלו, יום גדוש מצפה לו היום, הוא כבר כל כך רוצה להגיע להיכל הישיבה, לברך את ברכות התורה ולצלול לעומק ההוויות הקדושות.

הסמטאות היו אפלים, אולם חרץ צר של אור בהיר כמו סימא את עיניו בבוהק מרשים. מה זה? הוא קפא על עומדו, האם ביתה של האלמנה הגבירה - פתוח?

הוא התקרב לשער המוביל אל הטירה המפוארת במרכז הרחוב, כן, הדלת נותרה פתוחה כדי פתח צר.

זו היתה עברו הזדמנות ראשונה במעלה, להציץ ולראות במו עיניו את הפאר וההדר השורר במקום.

הוא ניצל את שעת הכושר, חטא בפלישה לא חוקית למקום מגורים פרטי - והשביע את עיניו במחזות המפוארים.

הוא התהלך בין המסדרונות, שום רחש לא נשמע על גבי שטיחי היקרה שכיסו את הרצפה.

כשהגיע לקצה המסדרון - לא היה גבול לתדהמתו.

הכספת פתוחה! יקותיאל לא הספיק להתווכח עם עצמו - וכבמעשה קסם שלח את ידו אל מטילי הזהב, שולף אחת ועוד אחת מן הערמה, משלשל לכיסו בקהות חושים.

בתוך דקות ספורות התמלאו כיסיו בזהב בשווי מיליוני דינרים. הוא עשיר!

גם אם נדמה לנו כי אנו מוותרים על רווח מסוים למען שמירה על הערכים החשובים לנו, גם אם לעתים נראה שההתעקשות לשמור את העתים לתורה גובים מאיתנו מחירים יקרים - סופו של דבר, יחזור הרווח עשרת מונים - מבלי שניאלץ לוותר על העקרונות שאנו קובעים לעצמנו!

עלי דשא

פרשת בלק

זכות המנין והקדיש

מי מנה עפר יעקב (כג, י).

אמר בדרך צחות: מה שאנו רואין, כי אך הרחוקים מן המצוות ומעבודה שבלב זו תפילה, בכל זאת זיהרים הם להתפלל במנין לומר קדיש, שעל זה נאמר 'מי מנה עפר יעקב', הם המהדרין על המנין למען 'עפר יעקב', שוכני עפר, וגם זה לזכות יחשב. (אמרי שאול)

חיזוק מנפילה בעבודת השי"ת

ולא ראה עמל בישראל (כג, כא).

[תרגם אונקלוס: ואף לא עבדי ליאות שקר בישראל]. [הנה] לפעמים אדם דואג על שאין לו חשק והתלהבות לעבודתו ית"ש, וזהו עצת היצר להחליש את האדם להביא בקרבו ליאות ועייפות לעבודתו ית"ש, וצריך האדם להתחזק כעת כמו שהוא. וכבר אמרנו שכל דבר שיש לו אחיזה בעולם הזה הוא שקר ולכן אם האדם חושב שמרגיש, הוא שקר, ולפעמים גם כשנותנים לאדם התלהבות, אינו כי אם לראות מה יפעל על ידי זה, כדי שאחרי זה יתנו לו עיקר העבודות. כמו שכתבו בס"ק משל לתינוק שנותנים לו מרגליות מזויפים לראות אם יוכל לשמרם יתנו לו אח"כ טובים, כך התלהבות יש שבה לבחינה כנ"ל. וכל דבר שהוא בהתגלות לעין הוא שקר, כי רוב שמחה, יש שהיא הוללות, ועצבות היא מרה שחורה. חוץ מלימוד התורה הק' שהיא בהתגלות גם כן טוב, ואף שיהיה בו שום דבר שלא לשמה [הר"ן] מתוך שלא לשמה בא לשמה ולכן העיקר להתחזק בעבודה באיזה מצב שהוא, ולא ליפול בעייפות כנ"ל. [וזהו: 'ולא ראה עמל', כתרומם אונקלוס, 'עבדי ליאות שקר בישראל', שהוא עייפות בעבודה, רק מתחזקים תמיד בעבודה כנ"ל]. (תמדת דוד)

לימוד זכות על ישראל תמיד

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל (כג, כא).

ופירש"י: לא הביט הקב"ה און שביעקב, שכשהו עוברין על דבריו, אינו מדקדק אחריהו להתבונן באוניות שלהם ובעמלן, שהם עוברים על דתו, ע"כ. וזהו מידת רחום וחונן של הקב"ה, שאפילו כשהן עוברים על דבריו, אינו מדקדק אחריהו, ועוצם עיניו מלהתבונן באוניות שלהן ובעמלן, ומיטיב להם.

ובמדה זו דבק יעקב אע"ה, דכתיב (בראשית מה, ח) 'ורא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה', ותיכף כתיב (פסוק י') 'ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות'. והקשו המפרשים, וכי ברגע אחד כבדו עיניו שלא יוכל עוד לראות. אלא כיון שביקש לברך את בני יוסף וראה בהם צד רע שעתידי ירבעם ואתחב לצאת מאפרים ויהא ובניו ממנשה,

תיכף ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות, שעצם את עיניו לא לראות ברעתם ויוכל לברכם.

מכאן אתה למד, עד כמה צריך אדם לדבוק במידה זו של השי"ת, ואפילו כשוראה רע אצל רעהו, יעצום עיניו מראות ברע, וילמד זכות על חבריו אך ורק צד הטוב שבו שלא לראות נגעי חבריו.

ובפרט בשעה שחבירו נמצא בעת צרה, חלילה להזכיר נגעים, והרמז לזה מאמר המשנה (נגעים פ"ב מ"ב): 'אין רואים נגעים ביום המעונן', היינו דברים המעונן של חבריו, הוא יום צרתו, יזהר מאוד שלא יתבונן וידקדק עמו לראות נגעים, דאדברה בעת צרה ישתדל לראות בטובתו, ללמד זכות עליו לסייעו בכל מה דצריך.

ובפרט בזמן דימי בין המצרים, כל כך צריך ללמד זכות אחד על חבריו, ולהרבות אהבת חינוס אהבה ואחוה שלום ורעות, ובזכות זה נזכה במהרה בימינו לגאולה השלימה והאמיתית בבנין בית המקדש השלישי.

(אמרי אש)

צירוף מידת הדין והחסד כאחד

מה טובו אהליך יעקב (כד, ה).

רמז יש לצירוף מידת הדין עם מידת החסד בפסוק זה. דהנה ביעקב אבינו כתיב (בראשית כה, כז) 'יושב אהלים', ופירש"י 'אהלו של שם ואהלו של עבר'. הרח לכל אחד מהם היה בית המדרש משלו, ודרך שם היתה במידת החסד לפי שחי בזמן שהתחיל העולם להתייחס מחדש לאחר המבול ויעולם חסד יבנה', אבל עבר היה בזמן מאוחר יותר שבו שלטה מידת הדין, ועד זמנו של יעקב היו אלו המידות חלוקות, וכל אחד נהג על פי מידתו. אולם ביעקב נכללו שתי המידות כאחת, והיא מידת תפארת דיעקב הכלול מחסד וגבורה.

ועל כן כתיב ביה 'יושב אהלים' חסד 'ואו', וכל חסרון כהאי גוונא מורה על חידוש באותה ישיבה, וכמו דכתיב באברהם (שם יח, א) 'והוא יושב פתח האהל' חסד 'ואו', להורות שביקש לעמוד והקב"ה אמר לו שב (ב"ר מה, ז), וכן גבי לוט כתיב (בראשית יט, א) 'ולוט ישב בשער סדום' חסד 'ואו', להורות שבאותו היום מינוהו לשופט עליהם (ב"ר ג, ג), וכן ביעקב י"ל דמורה חסרון 'ואו' על החידוש שהיה בישיבתו בשני האהלים יחד.

ואף 'מה טובו אהליך יעקב' מכוון לבתי כנסיות ובתי מדרשות (עיין סנהדרין קה), וכן הוא ברגום ירושלמי 'מה טיבין הינון משכנין דצלי בהון יעקב אבוהון', כי כח זה של בתי כנסיות בקיבוץ מידת הדין עם מידת הרחמים ומיתוקה בצירוף זה, אתא מכח יעקב אבינו שכלל את שתי המידות הללו כאחת. והוא עולה בקנה אחד עם פירוש רש"י על פי פשוטו (עיין ב"ב ס.) 'ראה פתחיהם שאינן מכוונים זה מול זה', דדבר זה נבדלים ישראל מכל האומות שאין בהן מעלה זה של שבח והודאה לה' בין בחסד ובין בדין.

(נחלת דן)

ליקט וערך הרב יצחק קרימלובסקי

בשבילי ההלכה

ד"ר ח' צחק שלמה פיינבוים שלי"ט א
מו"צ בקהילתו וראש כולל הוראה

כבוד שבת - נטילת ציפורנים (ב)

א. הגם דלכתחילה אין ליטול צפרנים בשאר ימות השבוע¹, בצפרני ידיו אם הם גדולים יש להקל בזה².

ב. סדר נטילתם - הנוטל צפרניו יש לזהר שלא ליטול אותן כסדרן³, ויתחיל קודם ביד שמאל⁴ בקמיצה, ואח"כ בימין באצבע, וסימן לזה דבהג"א בשמאל, בדאג"ה בימין⁵.

ג. טעה בסדר הנטילה והתחיל באצבע אחרת, יקפיד שיטלם לסירוגין ולא יטול ב' אצבעות הסמוכות בזא"ז⁶.

ד. סדר זה נאמר דוקא בצפרני ידיו⁷, אבל ברגליו נראה שאין קפידא, ויקדים נטילת צפרני רגלו הימנית⁸.

ה. גם אם נוטל ב' צפרנים בלבד לא יטלם סמוכות זה לזה⁹.

1. כן מבואר במגיד מישרים (משל"כ"ג, ו) וז"ל וכן לית למיקץ טופרי רגלא אלא בערב יו"ט או בע"ש דהוא זמן חדווא וכו', ובשאר יומי לא למיקץ לא טופרי ידא ולא טופרי רגלא בר מזמניא ושבת דחדא, מבואר בדבריו שקציצת הציפורנים צריך שיהיה בדיוקא בזמן שמחת שבת או יו"ט ולא בשאר ימי השבוע, וכן מבואר בפרי עץ חיים (שער ערב שבת פ"א) וז"ל והיה אומר מורי זלה"ה כי בימי החול ההארה שלהם מצד הקליפה, אך בע"ש אחר הטבילה הארה שלהם מצד הקדושה ע"ש, וכ"כ שו"ע הרב (סי' ר"ס"ו) וז"ל ויש נוהגין שלא לקוץ אלא בערב שבת או בערב יו"ט וכו' מטעם הידוע להם, וכ"כ המ"ב (ס"ק ו').

אמנם באבודרהם (סדר נטילת צפרנים) ביאר דאין לקצוץ בשאר ימות השבוע מפני כבוד שבת וז"ל הנוטל צפרניו צריך ליטול אותם על זה הסדר, יד ימין אנהג"ד, יד שמאל דבהג"א, ומצאתי כתוב בענין זה סימן אחר והוא קשי"א בל"א תירוץ, פי' (דסדר נטילת צפרנים נרמז ב"ת ב' תיבות אלו) קמיצה שמאל, ימין אצבע, באזהרה לך אתה תקוץ יום רביעי והלאה צפרניך, והטעם מפני שעד יום רביעי הוא משבוע שעבר, ומיום רביעי והלאה הוא משבוע שבת וכו', ולכן הוה"י לקוץ צפרניו מיום רביעי והלאה כדי שיהיה התיקון לכבוד שבת, וסימן זה רומז כי נטילתם על זה הסדר קשיא ואין לשאול טעם למה כי אין בו תירוץ, ושמעתי בשם חכמי צרפת ופרינצה שהנוטל צפרניו כסדר קשה לעניות ולשכחה וקביר בניס, אלא נוטל אותם על הסדר שאמרנו עכ"ל האבודרהם, והביאו הדרכי משה (או"ח סי' רמ"א ס"א) והב"ח (שם ס"א) והפרישה (ס"ה).

ובדברי האבודרהם מבואר דמה שסדרן הוא באופן זה אין לו סברא ואין לשאול בו טעם, ומעתה אין לחדש בזה דינים כי הוא בגדר פירוקא לסכנתא, אמנם הפמ"ג (סי' ר"ס משב"ז ס"ק ב') ביאר הרמז קשי"א בל"א תירוץ וז"ל בלא תירוץ היינו שלא כסדר, (תירוץ הוא סידור וישובם כו') עכ"ל, ולדבריו יתכן שיש סברא בזה ודוק, [וע"ע בשו"ת בצל החכמה (ח"ג סי' נ"ג אות ה')].

2. דהא בספר חסידים (סי' נ"ה) כתב וז"ל ואל יגדל אדם ציפורניו פן יכנס הטיט בהם, ואמרו חכמים הטיט וכו' חוצץ בנטילה, ועוד שמא יכנס לתוכם חלב או דבר אסור ויהיה נכשל וכו', לפיכך טוב ליטול ציפורניו בכל ערב שבת עכ"ל, וכו"ה הוא משמעות הפרי מגדים (סי' ק"ס"א משב"ז ס"ק א'), וכיון דנטילת צפרניו ידיו הוא משום חציצה לפיכך אם לא נטלן בע"ש יקדים ליטול כפי האפשרות, וי"ל שדין זה הוא גם לדברי המגיד מישרים, וכל הקפידא ליטול בע"ש הוא רק למי שנוטל כל שבוע, אבל בלא נטלן בע"ש יקדים ליטולן בהזמנות הראשונה שיש לו, וכל זה בצפרני ידיו, אבל בצפרני רגליו דלית בהו משום חציצה יהיה ליטלם דוקא ביום ה' וכנ"ל.

3. כתב המג"א (ס"ק א') כתב וז"ל והארי"י היה מלעיג על זה ולא היה חושש לכך, וכ"כ התשב"ץ (סי' תק"ס) בשם מהר"ם מ"ה, מיהו יש לזהר לכתחילה עכ"ל, ומסיק הא"ח (ס"ק ו') ובאמת מי ישמע להקל ראש בחמירא סכנתא עכ"ל, ובשו"ע הרב (ס"ג) וז"ל ומ"מ טוב לזהר לכתחילה עכ"ל, וכ"ה במ"ב (ס"ק ח').

4. הנה באבודרהם (הג"ל הערה א') מובא בזה ב'

בשבילי רבוה"ק

הרב שמואל קרימלובסקי

הדרך הסלולה להיות ירא אלוקים

א"י האדם יראה לעינים. יראת האדם כגון יראת מז"ז היא רק למראה עינים. וה' היינו יראת ה' היא ללב. [ענין בדבריו צ"ע פ"ק ע"כ ולא מונו וגו' ויראת מאלקך והנן.] (דברי ישראל - מאמרי אוריימא)

מה יאמרו עלי הבריות

קשה קצת לעמוד על כוונת רבינו כאן, כי הדברים סתומים והמ"מ ששולח לא נמצא בדינו, אך נראה מעט מן הדברים שכוונתו לדרוש את תיבת יראה בשני אופנים מלשון יראה ומלשון ראה, וכוונתו שאם האדם יראה (מלשון יראה) אזי יראה לעינים (מלשון ראה), ואם וה' יראה (לשון יראה) אזי ללב, וכוונת הדברים שאם מתחזק אדם לעבודת הבורא מחמת יראת האדם שחושש איך יסתכלו עליו ומה יאמרו עליו אזי הוא עושה מעשים שנראים לעינים כי זה עיקר הענין שיעריכו ויכבדו אותו ויכירו שהוא עובד ה', אבל אם היראה מן הקב"ה בעצמו שחושש לעבור על דבריו כי חושש איך יהיו מעשיו בעיני ה' ואיך יעשה שיהיה נחת רוח לפניו אזי ללב הוא מחזק את לבו לתקן את מבטו הנכון על העולם שהוא הבל ועל תורה ומצוות שהם העיקר וכל המסתעף מזה.

דבר המסור ללב

ונראה כוונתו על פי מה שיש שם בפרשת בהר כמה מאמרים מרבינו שנעמד על דברי הר"ש שכל דבר המסור ללב נאמר בו ויראת. והפירוש הפשוט המקובל של דברי רש"י אלו הם שמצוות אלו נמסרו ללב שהלב ישיגה עליהם אם מעשיו נעשים כראוי או לא, כי הם מעשים שאת המעשה עצמו על פי מה שנראה בעיני האדם יש לדון לכף זכות שמא לא הרגיש או שמא לא ידע ושמא כוונתו לטובה, אך הלב הוא אחראי לשפוט את המעשה ואם לא נעשה בכוונה הרצויה וממילא הוא היפך מעשה מצוה, מוטל על הלב לעורר את האדם להפך את מעשיו ולעשות את המוטל עליו (כגון שעוצם עיניו כאשר בא אדם שצריך לקום לפניו ואין ידוע אם ראהו או לא) ולפי"ז פ' מסור ללב הוא שמעשה נמסר ללב לשפוט ולדון את עצמו.

חלוקת המצוות לאברי האדם

אבל רבינו מפרש פירוש חדש והוא שהש"ת כשנתן המצוות לעמו יש מצוות שנתנם לאברים כגון אכילת מצה ושמיעת קול שופר, ויש מצוות שניתנו למוח כגון לימוד תורה בעיון ולדון כ"א מישראל לכף זכות, ויש מצוות שניתנו ללב פ' שעשייתם וקיומם הוא בלב ושם מקומם ויותר

טוב שיהיו שם בלבד, ואע"פ שע"י קיומם בלב בודאי משתנים מעשיו מעט וניכר עליו שלבו מתנהל לפי דרך מסוימת, אך היראה עצמה היא בלב, וזה הפ' שהוא מסור ללב דהיינו שצריך לעשותו ולקיימו בהרגש הלב. ולפי"ז גם מי שהוא ירא מה' ולא מבנ"א איז מקיים את היראה בלב דווקא ולא בדברים הנראים לעיניים.

הידבק במידותיו

במבט ראשון ופשוט נראה שהיראה היא אכן מצוה וכמ"ש מה ה"א דורש ממך כי אם ליראה, אבל היא מצוה שהיא כמו כלי לזהר מלעבור על רצון הבורא ועל מצוותיו, וכמו שיטת מצוה לידבק אצל החכמים ומי שנדבק בהם ולא לימד והרגיל את עצמו ללכת בדרכי התורה הרי קיים מצוה אבל חסר שלא נתקיים תכליתו, וכמו מי שהניח תפילין ולא זכר לא יציאת מצרים ולא שעבד הלב והמח, שעשה מעשה מצוה בידיו ולא בא אל היוצא מזה, ולכן ממבט ראשון זה נראה תמוה מהו היראה שנתנה ללב ולא לאיברים, ועוד יותר שהמבוחר הוא שתישאר בלב.

ולכן צריך לדעת מה הפירוש יראה ואהבה בדרכם של תלמידי הבעש"ט, ולפי"ז יובן כי אנו רואים שמיחסים תמיד את האהבה למדת החסד והיראה לגבורה, ונראים הדברים בפשטות שהמשפיע בוודאי בא מתוך אהבתו לנשפע וכן המקבל מחזיר אהבה גדולה ורבה למי שנתן לו בשפע, ולעומת זה מי שמייסר נובע מתוך רצון להעניש וממילא מי שמקבל את היסורים והעונשים הוא מפחד מהם, או מחמת שישמע את עוצמתם אך זה קשה לייחס למידותיו של הקב"ה רצון להעניש, וכן יכול להיות שפע גדול שמגיע להעניש וכמו שמצאנו בדור המבול שנתנו הלב לסגור את דלתו ולומר אינו נותן עכשיו ואינינו רוצה לשמח יחד ולסעוד סעודת מרעים, וכן מצד המקבל שאינו רוצה לקבל או מחמת שאין בכחו או מחמת עייפותו כל זה הוא תנועת יראה וצמצום.

לרגל ההתערורות וההתחזקות בתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לקבוע לימוד בשב"ק לפחות שעה קודם התפילה,

אנו מביאים מאמר בנושא שהתפרסם בעבר
- חלק ד' -

'פארטאג'ס'

בכל אתר ואתר באווירת הלימוד הלהטת השורות בהם בשבת קודש לפני התפילה כל מקום לפי ערכו ודרגתו.

אלא שדברי תורה צריכים חיזוק, וצריך כל אחד ואחד הרוצה להיות מקושר לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בהתקשרות אמיתית, ולא בגיבויי שטויות והבלים שאינם מביאים את האדם לשום מקום, להתחזק ביותר בלימוד בשבת קודש פארטאג'ס, הן להוסיף בכמות השעות הן להוסיף באיכות בניצול הזמן, והן להגביר יותר ויותר את שקיעת המח בלימוד בלא שום הפסק כלל. ובכך נזכה להיות מקושרים לצדיק באמת, וידוע שזהו אחד מיסודות החסידות, ופוק חזי כמה כוח ומוח השקיעו גדולי עולם להיות מקושרים לצדיקים.

וברור הדבר, שאחד שאינו מתאמץ להשכים קום בשב"ק פארטאג'ס, אינו מקושר כלל לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ולא יועיל כל מה שיגיד ויעשה, אם השליך אחרי גווי את ה'נקודה' המושרשת בנפשו של כ"ק מרן רבינו שליט"א, ומה יועיל כל מה שמסביב. ונדגיש שוב אחד שאינו 'מתאמץ', כי פעמים רבות ישנם אנשים בעלי טבע קשה בענין זה של השכמה, ואל תדון את חברך עד שתגיע למקומו. ובכלל ענין ההשכמה בפועל היא מתנה משמים למי שזוכה לכך, אבל להתאמץ, צריך כל אחד ואחד.

חיות ה'נשמת' מהדר גמ'

ומלבד ענין ההתקשרות שבדבר, עצם זה שרבינו שליט"א סובר, שעל ענין זה צריך לשים דגש מיוחד, כבר צריך לגרום לכל אחד להתאמץ בכל כוחותיו לזכות לזה, אפילו אם הוא סובר שאין זה נקודה מרכזית כל כך, כמבואר לעיל בהרחבה, ובפרט בנידון דידן, כל אחד מבין בחשבון פשוט עד כמה חשוב הוא הדבר.

הלא השבת כוללת את כל התורה והמצוות, "שבת איהי כללא דאורייתא", וכבר הובא מעט במאמרים הקודמים את חשיבות ויקרות השבת. ואם ירצה אדם לדעת באיזה חלק מהשבת עליו להשקיע את עיקר כוחותיו, כבר גילה לנו רז זה רבינו ה'דברי ישראל' ז"ע באמרו, שצדיקים מרגישים קדושת שבת בסעודות, וחסידים בפסוקי דזמרה, ופשוטי העם בפיוטים של שבת (ובכלל זה קל אדון, נשמת, והאדרת והאמונה וכדומה), וא"כ אנו שצדיקים איננו מתיימרים להיות, והלוואי שנזכה להיות חסידים או פשוטי עם, ועל כל פנים עיקר הרגשת קדושת השבת אצל אנשים כערכנו, הוא בתפילות יום השבת, אם בפסוקי דזמרה ואם בפיוטי השבת.

ואם ישאל השואל, היאך מרגישים קדושת שבת בתפילה? הלא על כך ענה כבר ה'בית אהרן' ז"ע, "וואלט איר לערנען א דף גמרא בעיין קודם התפילה, וואלט אייער נשמת איין אנדער פנים גהאט", והרי העצה לפניך. ומעתה הדרך ברורה, בידך להפוך את חייך.

על ידי ההכנה לתפילה ותפילה בשבת קודש כדבעי, תרגיש קדושת שבת, וממילא כלולים בזה כל התורה והמצוות. בידך הדבר!

חלק משרשרת, נן ערן, להתערן.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א 'החפץ בטובתכם כל הימים', קורא 'לכל אחד מבני החבורות המקשיבים לקול' (מתוך מכתב שכתב מרן שליט"א לפני מספר שנים לבחורי החבורות לחיזוק הלימוד בשב"ק פארטאג'ס לרגל שבת התאחדות), לבוא להגות בתורה הקדושה בשבת קודש פארטאג'ס, טעמו וראו כי טוב ד'!!

ועתה שמע נא יהודי יקר, שים על לבך דברים אלו, התגבר כארי, ותהיה חלק משרשרת הדורות הנמשכים מתחילת הגלות, ותזכה לחוש גן עדן העליון, להתרפק על טעם התפילה בפרט ובשבת קודש בכלל, אז תתענג על ד', 'להתעדן באהבתך וביראתך'.

במאמרים הקודמים התבאר בתכלית הקיצור שתי הבנות כלליות על מה ולמה נתנה דרך החסידות משקל נכבד כל כך להסתופפות בצילים של צדיקים. הן בפשטות מחמת שהצדיק שחי את הדור ואת התקופה יודע ברוחב דעתו להצביע על מספר נקודות עיקריות, שבאמצעותם יכול כל יהודי להגיע לתכלית יעדו בעולם - "לעשות רצוןך בלבב שלם", והן בהבנה פנימית יותר, באשר יהודי שזוכה להיות מקושר לצדיק - על ידי חיבורו לטהור נשפע גם עליו מעט מן המעט ממדרגת הצדיק.

התקשרות = ביטול = ציות

כאמור, אין זה אלא מבט חלקי מאד על ענין ה'התקשרות', אך די בזאת לעניינו.

כעת צריכים רק להבין מה היא התקשרות זו ואיך עושים אותה. האם די רק באכילת שיריים כדי להיות מקושר, האם די בעמידה על הפארענצ'עס ובמחיצת כפיים? אך האמת היא, שכל עניינים אלו, הם אולי דברים טובים ויש בהם ענין, אך ההתקשרות האמיתית היא עבודה גדולה.

אמנם גם בזה אין באפשרותנו להאריך, אלא נאמר רק נקודה אחת בקצרה. ההתקשרות הפשוטה ביותר, עניינה 'ביטול'. כשם שבכל ענייני הלכה כשדבר אחד בטל כלפי השני, אין הוא תופס מקום לעצמו ונעשה כחלק מהדבר שהוא בטל אליו. כמו"כ הוא בענין הצדיק. האדם הבטל אל הצדיק נעשה מאוחד ומקושר עמו. והעבודה הראשונה של ביטול הלא היא 'ציות' להוראות. כשאדם מקיים כל ציווי של הצדיק ממילא בטל הוא את עצמו לפקודת הצדיק, ובטל הוא כלפי הצדיק. וכשאדם אינו מציית, יכול הוא לטעון שהוא בטל ומבוטל, יכול הוא לעמוד ולהתנדנד בטיש, יכול הוא לדחוף לכאן ולשם, ואין בינו לבין ביטול לצדיק שום קשר, ואין בין פעולותיו להתקשרות לצדיק שום שייכות.

כל הנ"ל הם יסודות ברורים ופשוטים, ומעתה נחזור לעניינו.

נקודת מרן רבינו שליט"א

כל מי שמסתובב בצל כנפי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א יודע היטב שישנה 'נקודה' אחת, שעליה דיבר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ביקש, דרבן ועודד, יותר מכל עניין אחר בעולם. הלא הוא הענין שאנו עוסקים בו, להגות בתורה הקדושה בשבת קודש לפני התפילה.

כל אחד ואחד מאנ"ש יודע עד כמה דבר זה מונח בנקודת נפשו של כ"ק מרן רבינו שליט"א, ועד כמה עורר על כך אין ספור פעמים, בכתב ובעל פה, בפרטיות לבחורים ואברכים, ובכללות לאנ"ש בטיש'ן, בדיבורים ישירים ובאמירות מרומזות, בשילוב בפסוקים ובבקשה מפורשת.

כללו של דבר, כמדומה שאין עוד דבר שניתן לעורר על אודות הלימוד לפני התפילה ולא נעשה ע"י רבינו שליט"א.

דומני שכל ילד דאנ"ש יודע שזהו הענין המרכזי ביותר שדורש כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מהציבור הקדוש. וכבר נשמע מפי קדשו בעצמו (כששהה בשבת בחיפה) ששמח הוא שזהו הדגל של מודו"צ יצער חסיד.

כל מילה נוספת, מיותרת.

מידו המקושר ובמה מתקשר

אכן זכינו וברוך ד' הרבה בחורים ואברכים משכימים קום בשב"ק והוגים בתורה בכל אתר ואתר. וכבר פקיע שמם של בתי מדרשינו

תנועות צמצום

וניתן כמה דוגמאות של תנועות של צמצום בגשמיות ממש. כגון מי שמקבל בדואר מכתב ממושרד והוא יודע שבמכתב שבפנים אינו בא לשמחו, והוא דוחף את המכתב לכיסו כדי לקרוא בו בזמן אחר, זהו תנועת כוונץ הלב ואין כאן פחד נורא אלא אלא אך סגירות הלב וצמצום שלא לשקוע במכתב עכשיו, או מי שנכנס לאולם ועובר ליד שלחן ערוך בטוב טעם ועליו כלי זכוכית לרוב והוא שומר על תנועותיו שלא תישמט המפה וכל תכולת השלחן אחריו, הרי"ז תנועת צמצום שאינו משחרר את אבריו בלא השגחה כי אינו רוצה ואינו סובל בדעתו שבגללו ישברו כל הכלים היקרים האלו הנה זו תנועת יראה.

מטרת לימוד התורה

ובמצות תלמוד תורה מצאנו שהוא מחולק לשני מצוות אחת מצוה ללמוד כדי לדעת תורת ה' והשני ללמוד כדי שידע איך להתנהג ואנו רואים שנשים חייבות ללמוד כדי לדעת מה יעשו אבל לא ניתן להם מצות תלמוד תורה כדי לדעת, דהיינו שידעו תורניות ישכנו במוחם, ואם תשאל מה היוצא מזה הרי התשובה שעצם זה שהתורה שוכנת במוחו של איש ישראל זו עצמה המצוה ואדרבה חלק זה גדול ונורא וכמעט שרוב מעלות שהפליגו במעלות התורה הם לחלק זה של הלמוד כדי שישכנו ידיעות תורניות במוחו וזה עצמו כבוד הבורא, וכן מצות היראה יש את החלק המונע מלעשות עבירות ויש את מה שדאם עובר ליד מקום שיש בו חשש משיכה להיפך הטוב והוא שומר את עצמו כמו מי שעובר ליד ביוב וסותם את אפו או ע"פ עושה לעצמו תנועות התמודדות שלא לשקע בריח שבא שם, וזו התנועה שאינו סובל היפך רצון ה' זהו היראה השייכת ללב דווקא.

וכדאי להוסיף שאחר הדרכים המביאים ליראה זו הוא החיבור לאנשים יראים כי יראה זו באה ע"י שלבו ברור לו שהתורה והמצוות הם בעיקר ובאמונה והבטחון הם דרך ההצלחה ושמידת המצוות, א"א כלל לחיות בדרך אחרת ואיך ירגיל את לבבו להנהיגה כזו שתהא ברורה כל כך עד שימשך לאחריו כבואו ליד ניסיון איסור, אבל כבר כתב הרמב"ם שדרכו של אדם להיות נמשך בדעותיו אחר חבריו וכשיראה את חבריו ששמחים במצוות ומפחדים מעבירות ונמשכים לתורה ותפלה ונסוגים לאחור מביטולם ממילא ימשך לבבו אחריהם ויהיה ירא אלוקים.

שהשמה במעונם

הרה"ח שלמה דופלט הי"ו אשדוד
לנישואי הבת

הרה"ח יהושע בוק שליט"א ירושלים
הרה"ח אוריאל רוטנברג שליט"א ירושלים
להולדת הנכדים

הרה"ח חיים אשר קרימלובסקי שליט"א ים
לנישואי הנכדה

הרה"ח שמואל שמעלקע פרידמן הי"ו ב"ב
להולדת הננינה

יודעי תורתך
ש"י יחידת חינוך תורה

חלקות ודפיסות לקראת חג שבועות וזמן 80 דף במסגרת
עמוד הקהילה
מסכת פסחים

- שבוע פשיטת וחקת דפיס ב - ח.
- שבוע פשיטת מלך דפיס צטו - קב.
- שבוע פשיטת פנחס דפיס קב - קטא - כא - מז.
- שבוע פשיטת מטות דפיס מז - לו.

שאלות חזרה מן להשיג מידי סוף שבוע בבית
החסידים

השבוע לימוד עמוד יומי פסחים לט - מ:

נא להתפלל ולהעתיק רחמים עבור
חיים יוסף בן סינזה
יעל בת צביה
רבקה בת צפורה בריינדיל
רחל בת שיינדיל
חיה פרידל בת גליה
לרפואה שלמה בתוך שאר חולי עמי ישראל

02-649-3362
למספרות שיעורים בלמודי דף במסכת פסחים מן
הרה"ג אוריאל רוטנברג שליט"א

36

1 שיעור סיכום שבועי	2 שיעור זמן מקצר	3 שיעור סיכום שבועי
4 שמירת הערות	5 הקלפת הערות	9 שיעורים על מסכת סוכה

תודותינו וברכותינו נתונות לאלו שגרבו הוצאת הנלוין

ל"ע
הרה"ח מאיר צבי ב"ר יוסף משה ז"ל
הרשלה
גלב"ע כ"ב תמוז
הזנחה ע"י בנו
הרה"ח אברהם יעקב הי"ו

החזרה הגדולה ממשיכה במלוא העוצמה

הדרך לניצול הזמן

צפה ועולה מפיהם של רבים וטובים ממשפתי החזרה; למרות שחשבו תחילה כי מדובר באתגר משמעותי ביותר, מתברר שהוא מתגמד מול הסיפוק שהם חשים. הם מדברים על תענוג מיוחד, גישמאק בלתי יתואר, ודרך בטוחה לניצול זמן מירבי, כאשר כל רגע פנוי שלהם במהלך השבועיים האחרונים מנוצל עד תום לחזרה הגדולה ולהספק היום.

יצוין כי בעוד שבועיים תסתיים החזרה הגדולה, וכל משתתפי החזרה יקבלו כרטיס כניסה ליום ג' ו' ב' ש' יוקרתי ומרומם שיתקיים במלון 'ציפורי בכפר' בקיבוץ 'חפץ חיים'. במסגרת יום הגיבוש שתוכננו מראש נרקמות ממש בימים אלו, יערך גם מבחן מסכם מיוחד, כאשר כל העומדים בהצלחה בכור המבחן יזכו במלגה מיוחדת בסך 300 שקלים לכל אחד.

ולמי שעדיין לא הצטרף, דווקא עכשיו זהו הרגע המתאים ביותר שבו ניתן עדיין להצטרף לתוכנית החזרה; להקדיש מאמץ יומי קטן להשלמת הפערים, להיות חלק ממעגל הלומדים, ולחוות סיפוק אמיתי ומתוק שישאר עוד זמן רב אחרי התוכנית. ההזדמנות הזו מחכה רק לכם - אל תתנו לה לחלוף!

מיזם שאלות מיוחדות

אברכים עימם אנו משוחחים מספרים לנו כי גולת הכותרת של החזרה הינן השאלות לחזרה שמודפסות וערוכות בצורה נאה. מדובר בכ- 60 שאלות לחזרה מידי שבוע שנוגעות כמעט בכל סברה ועניין שמוזכרים בדפי הגמרא השבועיים, כך שמובטח למי שעונה עליהן באדיקות שאכן השכיל להבין את דברי הגמרא באופן עמוק וברור, ולא פספס ולו מאמר או דין אחד מהנלמד בדפים אלו.

בנוסף, בסוף החוברת מוצגות שאלות חידוד מסכמות היוצרות עניין רב, סיפוק והנאה בקרב הלומדים, ובכמה וכמה מבתי החסידים ברחבי הארץ נציגי 'יודעי תורתך' יצרו עניין ועסק רב משאלות החידוד בכלל, ומשאלות החזרה בפרט.

ניצול זמן ותענוג עילאי

מסקנה חד משמעית

גדול תלמוד המביא לידי מעשה

מתוך לימוד הדף היומי עבודה זרה יט:

על מאמר הגמ' בע"ז יט: "לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד" ומקשה הגמ' ומי ידע אדם כמה חיי, ומתרת הגמ', כי קאמרינן ביומי, ופרש"י ב' ימים מקרא וב' ימים משנה וב' ימים תלמוד, וכן כל שבוע ושבוע,

ומובא בשם הר"י מלוניל שהשבת אינה מן החשבון, מאחר שבשבת יש לחזור על מה שלמד במשך השבוע. ומובא בשפת אמת (פר' כי תשא תרס"ב) בסוה"ד, שהתורה שלומדין בשבת אין בה שכחה, ע"ש.

בחדת קודש ובהדרת כבוד בשם כל קהלא קדישא הדין נעשר ברכותינו ברכת מזלזל טבא וגדא יאה אל מול פני הקודש אבינו רועינו

הוד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה במעון הקודש באירוס נכדו

החתן המופלג בחי"ש

הרב מנחם מנדל טאוב שליט"א

בן מורינו ראש הישיבה

הרה"צ רבי אהרן יהודה משה שליט"א

עב"ג בת

הגה"ח רבי ישראל פלוטושעניק שליט"א

ראש כולל גור אנטוורפן

בן הרבני הגיד

רבי שמואל יוסף פלוטושעניק שליט"א

וחתן הרה"ג דב יענברג שליט"א

ויהא רעוא מן שמאי שירוהו רבינו

שליט"א רוב נחת דקדושה מכל יצ"ח

מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ושמשמחה זו יושפע שפע רב שמחות

ברוחניות ובגשמיות לו ולכל ישראל

ושנזכה לביאת משיח צדקינו ומלכנו

בראשנו אמן

קהל עדת חסידי מודז"ץ